

**Opinia do ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności
poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego
(druk nr 525)**

I. Cel i przedmiot ustawy

Celem ustawy jest wprowadzenie nowego systemu wykonywania kary pozbawienia wolności jako alternatywy do wykonywania tej kary w zakładach karnych.

Ten nowy system to system dozoru elektronicznego (SDE), który polega na kontrolowaniu zachowania skazanego (na krótkoterminową karę pozbawienia wolności) przebywającego poza zakładem karnym przy użyciu aparatury monitorującej. Przedmiotem tej kontroli jest przestrzeganie przez skazanego obowiązku pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wskazanym miejscu, powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach lub zakazu zbliżania się do określonej osoby.

Taki sposób wykonywania orzeczonej kary pozbawienia wolności pozwoli ustrzec osoby niezdemoralizowane przed negatywnymi skutkami osadzenia w zakładzie karnym takimi jak: osłabienie więzi z rodziną, degradacja ekonomiczna, przerwa w nauce czy zwolnienie z pracy.

Ustawa określa, że sąd penitencjarny będzie mógł udzielić zezwolenia na odbywanie kary w systemie SDE, gdy wobec skazanego orzeczono karę pozbawienia wolności nieprzekraczającą 6 miesięcy albo gdy orzeczono karę pozbawienia wolności do roku, lecz czas pozbawienia wolności pozostały do odbycia tej kary (w zakładzie karnym) nie przekracza 6 miesięcy.

Warunkiem udzielenia zezwolenia jest zgoda osób pełnoletnich wspólnie zamieszkujących ze skazanym.

Ustawa wskazuje obowiązki skazanego związane z odbywaniem kary w systemie SDE, między innymi obowiązek uiszczenia równowartości kosztów postępowania wykonawczego związanych z wykonywaniem kary w tym systemie. Osoby nie będące w stanie pokryć tych kosztów mogą wnioskować o zwolnienie od ich ponoszenia, w całości lub części.

Zostały również określone podstawy ewentualnego uchylenia zezwolenia (art. 17 ust. 1, art. 28 ust. 1 oraz art. 29 ustawy), przy czym ustawa stanowi, że w razie uchylenia zezwolenia na wykonywanie kary w systemie SDE, ponowne zezwolenie jest w tej samej sprawie niedopuszczalne.

Ustawa ma charakter epizodyczny, będzie obowiązywała do 30 czerwca 2013 r., co zdaniem ustawodawcy pozwoli wdrożyć i przetestować skuteczność systemu dozoru elektronicznego bez potrzeby ingerowania w treść Kodeksu karnego wykonawczego i Kodeksu karnego.

II. Przebieg prac legislacyjnych

Ustawa została uchwalona przez Sejm w wyniku rozpatrzenia dwóch projektów:

- rządowego projektu ustawy o wykonywaniu kary pozbawienia wolności poza zakładem karnym w systemie dozoru elektronicznego (druk nr 1237), oraz
- poselskiego projektu ustawy o zmianie ustawy Kodeks karny wykonawczy, ustawy Kodeks wykroczeń oraz ustawy Kodeks Karny (druk nr 1352).

W toku prac sejmowej Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka (oraz powołanej podkomisji nadzwyczajnej) rozpatrzono i przyjęto szereg zmian, których celem było doprecyzowanie przedłożonych projektów ustaw.

III. Propozycje poprawek

- 1) w art. 2, w ust. 4 w pkt 2 w lit. b wyrazy "pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wskazanym miejscu w wyznaczonym czasie, jak również obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach lub zakazu zbliżania się do określonej osoby" zastępuje się wyrazami ", o którym mowa w ust. 2,";
- 2) w art. 2, w ust. 4 w pkt 3 wyrazy "pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wskazanym miejscu w wyznaczonym czasie, jak również obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach lub zakazu zbliżania się do określonej osoby" zastępuje się wyrazami ", o którym mowa w ust. 2";
- 3) w art. 3 w ust. 1 wyrazy "powierza się " zastępuje się wyrazami "Minister Sprawiedliwości powierza";
- 4) w art. 4 w ust. 1 po wyrazach "związanych z kontrolą" dodaje się wyraz "przestrzegania" – podobnie w art. 2 ust. 2 oraz w art. 61;
- 5) w art. 4 w ust. 1 wyrazy "pozostawania w miejscu stałego pobytu lub w innym wskazanym miejscu w wyznaczonym czasie, jak również obowiązku powstrzymania się od przebywania w określonych miejscach lub zakazu

zbliżania się do określonej osoby" zastępuje się wyrazami ", o którym mowa w art. 2 ust. 2";

- 6) w art. 12 w ust. 1 w pkt 2 wyrazy "ochrony przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem niezdatnym do użytku odbiornika" zastępuje się wyrazami "ochrony odbiornika przed utratą, zniszczeniem, uszkodzeniem lub uczynieniem go niezdatnym do użytku";
- 7) w art. 21 w ust. 2 po wyrazie "zezwoenia" dodaje się wyrazy ", o którym mowa w ust. 1,";
- 8) w art. 63 pkt 2 wyrazy "nałożonego na" zastępuje się wyrazem "przez";
- 9) w art. 71 w ust. 2 po wyrazach "w czasie kontroli" dodaje się wyraz "przestrzegania";
- 10) w art. 73 skreśla się ust. 4 – ze względu na treść art. 75;
- 11) w art. 82 wyrazy "kontynuowanie systemu" zastępuje się wyrazami "kontynuowanie wykonywania kary pozbawienia wolności w systemie"

Beata Mandylis

Główny specjalista ds. legislacji